

Taler (Fischer) opkastede det Spørgsmaal, om det ikke i Udvalget havde været under Overveielse, hvorvidt man kunde udstrække den Regjeringen i Lovforslaget givne Bemhændigelse til at sælge Fæstningsterrainet til Kjøbenhavns Commune derhen, at den ogsaa skulde kunne sælge dette Terrain til Andre, da skal jeg bemærke, at dette Spørgsmaal virkelig har været under Omtale i Udvalget, men at Udvalget, efterat det andet Thing er kommet til det Resultat, som nu foreligger, og efterat man der har lagt en saa overordentlig stor Vægt paa, at Sagen om muligt bringes over i Communens Haand, dog ikke har fundet nogen tilstrækkelig Anledning til at tage Spørgsmaalet under nogiere Overveielse. Det forekommer mig iøvrigt ogsaa, at det dog vistnok, naar man kommer nærmere ind paa den nævnte Tanke, vilde vise sig, at den neppe vilde kunne føre til videre praktiske Resultater. Tingen er jo nemlig den, at, medens det overhovedet vilde være en overordentligt vanskelig Sag for et privat Selskab at indlade sig paa et saadant Hazardforetagende, som Kjøbet af Fæstningsterrainet vilde være, idetmindste naar man tænker sig en Handel angaaende det hele Terrain, vilde Vanskeligheden derved vise sig at være endnu meget større, naar man erindrer, at der maatte finde Forhandlinger Steb mellem Staten og Kommunen om den Maade, hvorpaa Terrainet skulde benyttes af et saadant Selskab, og at Selskabet maatte være aldeles bundet ved, hvad der fastsattes gjennem disse Forhandlinger. Det turde vel være, at det var det Hensigtsmæssigste, at dette først var fastsat mellem Staten og Kommunen, inden der blev tænkt paa nogen Udstykning til de Enkelte. I Virkeligheden vil jo ogsaa, hvis Kommunen, saaledes som Udvalget her i Landsthinget har tænkt sig Sagen, optræder som Forretningsfører for Staten, det Samme, som den ærede Taler syntes at tænke sig, komme frem efter dette Lovforslag, nemlig et Salg fra Staten til private Selskaber, kun med Communens Medvirkning som Forretningsfører; men Kommunen skulde jo dog have med Fastsettelsen af Planen for Bebyggelsen at gjøre. — Iøvrigt troer jeg ikke at have videre Anledning til at forlænge denne Debat, og jeg

puffer kun endnu at sige et Par Ord med Hensyn til, hvad min ærede Sidemand (Broch) nyligt bemærkede angaaende den efter hans Mening utilbørlige Praxis, der var kommen i Gang med Hensyn til Meddelelse af Byggetilladelser paa Terrainet mellem Fæstningsværkerne og Demarcationslinien. Min ærede Sidemand har en stærk Overbeviisning om, at den Maade, hvorpaa Administrationen i saa Henseende forholder sig, er urigtig, en Overbeviisning, som netop i Særbeleshed er naturlig hos ham, efterat han i sin Tid for Domstolene har forfægtet ligeoverfor Administrationen, at denne ikke burde have den Ret, som den havde tiltaget sig, hvori Domstolene imidlertid ikke dengang gave ham Ret. Jeg skal forøvrigt ikke gaae nærmere ind paa Spørgsmaalet om, hvad man maatte mene om den administrative Praxis, som saaledes har dannet sig, efterat dens formelle Lovlighed er bleven anerkjendt ved Højesteret. Jeg vil kun gjøre den Bemærkning, at, jo længere en saadan Praxis har fortsat sig — og den har jo nu, efter hvad der her er blevet omtalt, bestaaet i vel omtrent 17 Aar — destomindre er der vistnok Grund til at betvivle dens Retfærdighed og Villighed; der er det efter min Mening saameget mindre i dette Tilfælde, naar man seer hen til, at der i al denne Tid, idetmindste efter hvad jeg veed, ikke fra de paagjældende Tiers Side er blevet gjort noget almindeligt Skridt for at faae den omtalte Praxis forandret; jeg har idetmindste ikke hørt Noget om, at de derom have henvendt sig enten til Regjeringen eller til Rigsdagen. Men i alt Fald have de ikke faaet Medhold, hvis en saadan Henvendelse har fundet Steb. Man kan nemlig ikke regne det for Noget, at de i 1860, da Regjeringen første Gang bragte denne Sag under Forhandling i Rigsdagen, henvendte sig til denne for at opnaae noget bedre Betingelser end dem, som Regjeringen dengang tilbød dem. Det er imidlertid en Ting, som ved denne Sags Behandling ikke kan lades ud af Betragtning, at, jo længere et saadant Forhold som det nærværende har stabiliseret eller befæstet sig gjennem en Række af Aar, desto mindre Grund er der til at vende tilbage til et tidligere Standpunkt, som vel under tidligere Forhold kunde